

HISTORICA

Jaargang 42 / nummer 2 / 2019 / € 10,- / tijdschrift voor gendergeschiedenis

Vrouwen voorwaarts!

De strijd voor vrouwenkiesrecht in Nederland
en de koloniën 1850-1950

Honderd jaar kiesrecht in Nederland

Dit jaar staan we stil bij honderd jaar kiesrecht in Nederland. Maar wat vieren we eigenlijk? De landelijke stuurgroep die het eeuwfeest zou voorbereiden, dacht in eerste instantie vooral aan het mannenkiesrecht en het niet-Europese deel van het koninkrijk werd over het hoofd gezien. Dat was voor de Vereniging voor Gendergeschiedenis onacceptabel. Niet voor niets stelde ik vorig jaar tijdens de landelijke Gendergeschiedenisdag voor om dan zelf een Comité 100 Jaar Vrouwenkiesrecht op te richten.

Ik ben er trots op dat leden van de VVG de handschoenen hebben opgepakt en het afgelopen jaar met veel elan en inzet initiatieven hebben genomen om lokaal, regionaal en landelijk het vrouwenkiesrecht te herdenken. Van nieuwsbrieven tot manifestaties in Den Haag en Groningen, publicaties, educatieve activiteiten en mooie tentoonstellingen in Haarlem, Utrecht en Groningen. Niet één grote landelijke feestdag kenmerkt de viering, maar een waaier aan grotere en kleinere activiteiten door het hele land voor een breed publiek. Daarmee heeft de VVG mede een stempel gezet op de herdenking van het vrouwenkiesrecht.

Deze speciale uitgave van *Historica* staat in het teken van de strijd voor het vrouwenkiesrecht. Hier wél aandacht voor de voormalige koloniën en een unieke inkijk in de discussie in de landelijke stuurgroep over de herdenking.

Hier dank ik de Wilhelmina Drucker Fundatie voor de financiële bijdrage aan deze publicatie. Maar bovenal is deze *Historica* het resultaat van het werk van onze vereniging: de redactie van *Historica* onder leiding van Greetje Bijl, gastredacteurs Mineke Bosch en Margriet Fokken, bestuursleden van de VVG en het Comité 100 Jaar Vrouwenkiesrecht onder bezielende leiding van Ellen Boonstra en Marjet Douze. *Last but not least* dank aan onze leden die deze publicatie financieel mogelijk maken.

Margit van der Steen
Voorzitter Vereniging voor Gendergeschiedenis

Foto's omslag

Foto voorzijde: Het Hoofdbestuur van de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht tijdens 'de groote betooging' te Amsterdam, 18 juni 1916 (Atria, collectie IAV – Hofker). De foto is ingekleurd door Pien Steringa.

Foto's achterzijde:

- Yke Jans Tijnstra met het vaandel van de afdeling Dedemsvaart (PC).
- Henriette Goudsmit, 14 juni 1914, houdt een speech: 'Sluit de gelederen' (Nationaal Archief-Spaarnestad/het Leven).
- Het paviljoen 'De Vrouw' van de tentoonstelling in Semarang, 1914

Colofon

Historica is een uitgave van de Vereniging voor Gendergeschiedenis en verschijnt drie keer per jaar. Meer informatie is te vinden op www.gendergeschiedenis.nl.

Redactie
Greetje Bijl (hoofdredacteur) Loes Heiligers
Kim Bootsma Nina Kuin
Marie-Christine Engels Laura Nys
Irene Geerts Jonas Roelens

Redactieadres
E-mail: historica@gendergeschiedenis.nl

Lidmaatschap
VVG, p/a Atria, Vijzelstraat 20,
1017 HK Amsterdam tel: 02030 31 500
www.gendergeschiedenis.nl

Voor privépersonen bedraagt de contributie €30 per jaar (lidmaatschap); reductielidmaatschap (voor studenten of mensen met een inkomen onder de €1200,- per maand): €22,- per jaar (studentlid, o.v.v. collegekaartnummer). Leden van de VVG ontvangen *Historica* automatisch en hebben stemrecht bij de jaarlijkse algemene ledenvergadering. Voor instellingen kost *Historica* €30. Instellingen kunnen geen aanspraak maken op de rechten van leden. Het bedrag moet vooraf worden betaald.

Lidmaatschappen worden automatisch verlengd, tenzij één maand voor het verstrijken van de lidmaatschapsperiode (voor 1 december) schriftelijk is opgezegd.

Lid of abonnee worden kan via de website, door te bellen of door het bedrag over te maken op het VVG-bankrekeningnummer NL94 INGB 0004102980 (de BIC-code is INGBNL2A). Donaties zijn van harte welkom!

Inleveren kopij
Nieuwe artikelen graag e-mailen naar historica@gendergeschiedenis.nl
De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen te weigeren en bepaalt in welk nummer een artikel verschijnt. Auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

Bestuur Vereniging voor Gendergeschiedenis (VVG)

Greetje Bijl (Historica)
greetjebijl@gmail.com
Ellen Boonstra (secretaris, adreswijzigingen)
ellen@warande30k.nl
Kim Bootsma
kim.bootsma@gmail.com
Els Flour (penningmeester)
e.flour@amazon.be
Juil Muller (Atria)
j.muller@atria.nl
Margit van der Steen (voorzitter)
m.vandersteen@bureau-aetas.nl

Historica verschijnt met steun van Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis (www.atria.nl). De VVG is aangesloten bij de International Federation for Research in Women's History (IFRWH)

Wij hebben onze best gedaan om alle rechthebbenden van het beeldmateriaal in deze *Historica* te achterhalen. Meent u dat uw materiaal is gebruikt zonder voorafgaande toestemming, neem